

contentis in una Bulla ultra Ducatum, unum non capiant; pro duplicata, unum Ducatum: Pro erectione Castrum in Civitatem cum Ecclesia Cathedrali, vel Metropolitana, ac dignitatibus, Canonicatibus, & prae-bendis, ac Beneficiis, centum quinquaginta, Dignitatis vero majoris post Pontificalem, quatuor, Canonicatus & prae-benda duos, & Cappellaniam, duos, & Altaris, duos; Beneficium vero simplicis, duos, plurimum vero Beneficiorum, decem, Oratorii, duos, Parochialis Ecclesiae, duos, fontis baptismalis, duos, Collegiate Ecclesiae cum Canonicatibus, dignitatibus, & prae-bendis, viginti, hospitalis, quatuor, Monasterii virorum, sex, & si concederetur, quod gauderet privilegiis pro Monasteriis virorum, viginti; pro Monasteriis autem Monialium, decem, pro creatione Capituli quatuor. Collegii vero, pro quolibet etiam quatuor, dummodo pro omnibus personis non recipiant ultra viginti, studii vero generalis cum privilegiis, & aliis solitis, viginti Vicariatus autem fratrum duos grossos capiant. Erectionis unius Beneficii confirmationis ratione, si ad vitam, duos, si perpetua fuerit erectio, quatuor, & si fuerit sine numero, & sine expressione Beneficiorum, viginti grossos capiant; Pro exemptione Episcopi a Metropolitano ad vitam, duos, pro perpetua, quatuor, pro Capitulo vero ab Episcopo ad vitam, viginti quinque, pro perpetua, triginta, pro unius personae ad vitam, duos, plurimum vero personarum viginti, pro perpetua vero unius personae pro Abbate & Superiore ad vitam, duos, pro perpetua, quatuor; pro Abbate vero & Conventu ad vitam, viginti quinque, pro perpetua, quadraginta; pro Monasterio, & membris ad vitam, quindecim, pro perpetua, viginti, pro Episcopo, Capitulo, & Clero Civitatis, & Dioecesis ab Archiepiscopo, quinquaginta. Expectativa de Commendando Beneficia pro quolibet Beneficio grossos duos capiant, fructus percipiendi in absentia pro quolibet persona, & pro quolibet Beneficio, grossos duos, & si non esset expressus numerus, viginti; pro hospitalis commissione grossos sex. Jurispatronatus ubi derogatur pro uno Beneficio, duos, pro pluribus, novem grossos; ubi vero reservatur Jus patronatus ad unum Beneficium pro una persona, grossos duos, si vero ad plura Beneficia, decem, & reservatio etiam pro successoribus, & persona non sint nominata, pro quolibet Beneficio quinque grossos capiant; pro infeudatione perpetua unius, triginta, plurimum vero Civitatum, centum; Si vero unius Provinciae, centum quinquaginta, si unius Villae, quatuor, si vero plurimum Villarum, decem, si unius oppidi, decem; si plurimum, viginti. Ubi vero ad tempus fieret tunc pro medietate, pro laiciorum usu, cum datur in Confessionali nihil capiant, alias vero pro usu laiciorum pro Civitate, & Dioecesi, quinquaginta, pro Provincia vero centum grossos capiant, si perpetua fuerit concessio, si vero ad longum tempus pro medietate. Legiti-

matio si fiat, pro quolibet persona grossos duos capiant, pro mandato cassando ex registro per Bullam literam concessam, ducatos duos capiant; Notarios creandi facultas, ubi datur, pro quolibet grossos duos, Ratione officiorum Romanae Curiae, super quibus literae expediuntur pro quolibet grossos duos capiant. Pallium vero Archiepiscopo unum, & ubi Episcopo conceditur, etiam ducatum unum capiant. Pontificalia exercendi pro Episcopo titulari pro quolibet Dioecesi, grossos duos. Pontificalibus utendi pro Abbate, sive Priore ad vitam, viginti, & si perpetua fuerit, triginta grossos capiant. Perinde valere super commenda, duos. Pensionis cassatio pro ea, duos. Pensionis translatio pro ea, etiam duos grossos. Pro pensione Ecclesiae Cathedralis unum, pro pensione Monasterii Consistorialis, etiam unum ducatum, pro ministris vero provisione duos grossos, privilegiorum confirmatione pro quolibet, duos grossos, dummodo pro omnibus contentis in una Bulla, quot numero fuerint, ultra duos ducatos non capiant, si non exprimentur, pro extensione vero, quadraginta, pro illorum vero communicatione unius Congregationis alteri, cum illorum insertione, sive narrativa, & nova concessione, grossos centum capiant. Resignandi, & permutandi licentia pro quolibet Beneficio, duos grossos, reconciliandi, seu reconciliari faciendi unam Ecclesiam, grossos duos, plures vero viginti, & Cimiterium grossos duos, plura vero, decem; Regressus ad Cathedralium Ecclesiam, novem, ad Monasterium, unum, Consistoriale, cui praesuit, pro quolibet, quinque, ad Monasterium vero, quod in commendam obtinuit, pro quolibet, septem, pro quolibet vero Beneficio, quod in titulum obtinuit, duos, pro illis vero, quae in commendam obtinuerat, quatuor, pro regressu vero ad hospitale quinque grossos capiant, pro retentione cujullibet Beneficii in titulum, duos, in commendam vero obtentis, quatuor, pro plurimum vero, decem; pro retentione vero Monasterii non Consistorialis, cui praesit, quatuor, si vero illud in commendam obtineret, quinque, hospitalis vero, quatuor, & si in retentione conceditur, quod possit uti regressu, quem habet ad Monasterium, vel hospitale, quatuor, si vero ad Beneficia, pro quolibet, duos grossos capiant, pro rehabilitatione unius personae, ex quacumque causa rehabilitetur, pro quolibet persona, duos, pro pluribus vero personis, decem, pro reintegratione cujullibet Beneficii, duos, pro reservatione juris conferendi Beneficia pro una vice, pro quolibet, duos, dummodo pro omnibus, quot fuerint, non capiant, ultra viginti grossos, separatio unius Beneficii, duos, plurimum vero Beneficiorum ad tempus, pro quolibet, duos, & si perpetua fuerit, quatuor grossos, pro suppressione unius Monasterii, vel hospitalis, quinque, Dignitatis vero, duos, & Beneficii, duos, plurimum vero Beneficiorum sine numero, decem; Si vero ordinis, vel Capituli, quin-

decim, Collegii vero, viginti; Standi extra Monasterium licentia pro quolibet persona, duos. Statuta condendi licentia pro quolibet statuto, duos; Si vero non exprimentur, viginti; pro statutorum vero confirmatione, pro quolibet, duos, dummodo pro omnibus contentis in una Bulla, etiam si nullum exprimatur duos ducatos non capiant; sumptus cum datur ex registro, Ducatum unum, pro signanda Bulla etiam unum grossum capiant. Transactionis confirmatio, duos, pro testandi facultate pro quolibet persona, duos, pro testatoris voluntatis mutatione, duos, pro translatione monialium, vel virorum, pro quolibet persona, duos, pro cujullibet Beneficii translatione duos grossos capiant. Trahi Civem extra Civitatem, & Dioecesim non possint, ubi conceditur, quindecim, & si extra, Ducatum est, & plures Civitates, triginta, si vero extra unum Castrum decem, & hoc si perpetuo, ubi vero ad tempus pro medietate, visitandi licentia, duos, ubi vero sine expressione locorum, decem, unum ducatum Ecclesiarum Cathedralium, ad vitam unum, perpetua duos, Monasterii vero, aut hospitalis ad vitam, pro quolibet, sex, pro perpetua, octo grossos, & idem inde vacaturo, Quaevis unio perpetua, ducatum unum, pro plurimum hospitalium ad vitam, viginti, pro perpetua, triginta, pro Monasterii Consistorialis Congregatione tenendi juxta mores, & ritus illius, & quod gaudeat privilegiis, quinquaginta, pro unione cujullibet Beneficii ad tempus, duos, & si plurimum, non ultra decem, pro perpetua cujullibet Beneficii, quatuor, pro pluribus, non ultra viginti grossos capiant, pro unionis factae Beneficiorum confirmatione sine expressione, viginti, pro dissolutione vero cujullibet Beneficii ad vitam, duos, pro Monasteriis vero, sex, dummodo ultra duos ducatos non capiant, pro perpetua vero unius Beneficii, quatuor, pro Monasterii autem unionis dissolutione octo grossos recipiant, pro deputatione Abbatum, Abbatissarum, & Priorum, ac operariorum ad triennium pro quolibet, grossos tres, deserviri faciendi Beneficio per Cappellanum ad vitam pro quolibet persona, duos; Si vero Ecclesiae, vel hospitali per plures personas sine expressione numeri in genere, & absque nominatione personarum quindecim grossos capiant, & quod scriptores teneantur solve-re Caserio pro lectionibus singulis mensibus id, quod haecenus solve-re consueverunt. Ab omni autem alia exactione ratione istorum extraordinariorum emolumentorum abstineant sub poena viginti quinque ducatorum Fabricae dictae Basilicae pro quolibet vice applicandorum, & pro unaquaque materia ex supradictis, quae superius non esset in specie expressa, tamen dependeret ab eis, possent capere prout supra est expressum, dummodo nullo casu non expresso capiant ultra unum ducatum cum dimidio, & in casibus supradictis, in quibus datur licentia eis, quod capiant decem grossos, volumus, quod unum ducatum capere possint pro singulis decem grossis.

Scriptores Registri Bullarum.

§. 25. Scriptores autem registri Bullarum recte, & ea litera quae faciliter legi valeat, scribere curent, & circa auscultationem, tempus registrandi, locum registrationis, & hujusmodi, tam ipsi quam magistri antiquas officii Constitutiones, & consuetudines usque ad praefati Sixti Quarti Praedecessoris tempore servari solitas diligenter custodiant, & in his, quae ad officii ipsius exercitium pertinent, non Vicecancellarii solum, sed etiam Magistrorum correctioni subiciantur, ut olim consuevit fieri etiam per Constitutiones; non autem super minutis, sed super Bullis originalibus registrent sub poena in eisdem Constitutionibus explicata; Pro registratura unius Bullae, quae etiam cum executoria non excedet numerum viginti quinque linearum, quinque Carlenos Cancellariae, ab inde supra usque ad quinquaginta lineas, julios quinque, dum excedant vero usque ad quascumque lineas ultra julios decem eis capere non liceat; pro quinternis vero trium ducatorum mercede contenti sint, pro registratura literarum omnium provisionum Consistorialium in totum videlicet pro omnibus Bullis provisionis, retentionis, absolutionis, commissionis, receptionis juramenti, & aliis hujusmodi registrandis ducatos tres cum dimidio non excedant, quas taxas etiam sub poenis in literis reformationis praefati Julii Praedecessoris contentis servare teneantur, ducatum pro regalibus eis dari solitum ut prius solvant eis.

Auditor, & Procuratores Contradictarum.

§. 26. Auditor contradictarum cum suis Officialibus Constitutiones Officii ipsius accurate observent sub poenis in Bulla reformationis Julii Praedecessoris hujusmodi contentis, nec materiis ad se non pertinentibus manum mittant. In contradictis legendis debita utantur diligentia, & fide, nec in eis rasuras faciant ullas praesertim in datis, & nominum mutationibus, legant eas alta, & intelligibili voce tribus saltem praesentibus, & lectas in fileza saltem per horam teneant, & antequam parti tradantur, videre eas cupientibus, illae eis ostendantur ad tollendas fraudes. Lectores deputati per seipsum non autem per substitutos legant, nisi sint Officiales aequi idonei per Auditorem approbati. Pro lectura contenti sint antiqua mercede, nec plus omnino petere, aut exigere possint sub poena viginti ducatorum pro quolibet vice, & quolibet supradictorum casuum supradictae Fabricae eo ipso applicandorum. In arrestatione literarum, & lectura instrumentorum officium suum fideliter, & diligenter exerceant sub praescripta poena. Procuratores materias injustas, & indebitas per viam correctionis expediti solitas non procurent, nec minutas literarum forment contra, vel praeter continentiam literarum, & veritatem habi-

tam per informationem, ut frequenter fieri dicitur, ne veritate in memoriali contenta immutata literas expediant, quæ alias expediri non poterant. Contrafacientes vero pro prima vice pena viginti ducatorum auri Fabricæ prædictæ applicandorum, & suspensionis ab officio per sex menses pena mulcentur; si vero secundo culpabilis fuerit, excommunicationis, & quinquaginta florenorum similiter applicandorum, poena puniantur. Tertio vero delinquens, officio ipso jure privatus existat; Item volumus, quod omnia Brevia, & literæ Poenitentiarie, in quibus committuntur causæ in partibus, sive signaturæ, quæ habent clausulam, vocatis vocandis, ad tollendum scandala, & fraudes, quæ quotidie committuntur in Curia per callidos Sollicitatores, & advocantur Cause de Curia, & de Rota, legi debeant ante expeditionem in contradiculis, prout alia literæ similes expeditæ per contradiculis leguntur sine aliqua solutione, vel mercede, in quantum id commode fieri possit.

Advocati Concistoriales.

§. 27. Concistoriales Advocati pro petitione Pallii, & fructus Ecclesiæ pro qua petitur Pallium in libris Cameræ Apostolicæ ad quingentos, tres, si vero ad mille taxati reperiuntur, quinque, exinde supra cujuscumque taxæ ipsius Ecclesiæ fructus fuerint, decem ducatos de cetero capiant. Quod idem super commissionibus in publico Concistorio proponendis observent, quas juxta distributiones sibi factas proponere obligentur, sub poena decem ducatorum supradictæ Fabricæ applicandorum. Commissiones vero pauperum gratis sub eadem poena proponere teneantur, & hæc tam de prophanis, quam de beneficialibus Causis dicta intelligantur. Stipendia modestæ, nec ultra meritum capiant, vel secundum taxas juxta Constitutiones eis debitas fervent, de quota litis, vel parte fructuum vel expensarum, in quibus adversarii condemnantur, vel præmio in eventum victoriæ nullatenus paciscantur, vel cum parte convenient. Propinas Auditoribus largiendas non procurent, nec arcas familiaritates, & conversationes nimias cum eisdem exercent. Officium Procuratorum, vel Sollicitatorum non exercent. Auditores non informant, nisi in jure, vel super dubiis datis per Auditorem in Causis, & ultra quam unum aureum pro quolibet dubio non capiant, pro scriptura, & informatione usque ad tria dubia, abinde supra quinque ducatos in totum non excedant; contenti sint stipendiis honestis, & licitis tenore constitutionum eisdem concessis ut supra, quas transgredi circa mercedes nullatenus liceat, nec post sententiam latam aliquid bibalium nomine a partibus exigant. Pauperum vero, & unde solvant non habentium etiam gratis suscipiant Causas, atque defendant, nec eis in bono jure pronuntiari renuant. Doctores, qui in Curia promovebuntur per ipsorum Colle-

gium dumtaxat promoveri possint, & aliter promoti juxta eorumdem privilegia, nullis prærogativis gaudeant, revocamusque omnia privilegia cujuscumque tenoris existant super hoc alias tradita, & ex nunc ad effectum hujusmodi prohibemus per supplicationes aliis, quam Collegio Advocatorum hujusmodi committi, decernentes ex nunc irritum, & inane, si fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter etiam per nos contigerit attentari.

Procuratores.

§. 28. Procuratores non omnes passim, sed his solum ad procurandum in Rotæ auditorio admittantur, qui doctrinæ, prædictæ, & morum examen subiverint, & per Cappellanos nostros Rotæ ipsius Auditores adhibitis duobus, vel tribus antiquis Procuratoribus, vel etiam a Procuratorum Collegio deputatis super his universis approbati fuerint, unde si qui tales in præmissis idonei reperti non erunt, & ab Auditoribus, & Procuratorum Collegio approbati mereantur, a Procuratoris officio repelli volumus, pro quo examine aliquid exigi, vel solvi debere expresse prohibemus. Non possint autem partes in quavis instantia majoribus exactionibus vexare, quam eis per Constitutiones concessum fuerit, nec multas simul causas regendas suscipiant, quibus cum pariter omnibus satis esse non possint, tum consilio ingens atque intricatio nascitur, tum partes intollerabili mora, & expensâ torquentur, & multa Causa male defensione periclitantur. De propinis seu bibalibus dandis sub poena viginti quinque Ducatorum Fabricæ Sancti Petri applicandorum se non impediunt, sed curam hanc partibus vel earum Sollicitatoribus relinquunt; possint tamen post latas sententias partibus ad memoriam reducere, ut laborum Auditoris sint memores, quod si secundo in hoc errare præsumserint, ultra penam antedictam sex mensibus ab officio suspendantur, si tertio, ab eisdem exercitio penitus amoveantur. Registra postquam in domibus Auditorum erunt, ultra non astringant, aut videant dicta registra extra domum Auditoris portando, nisi de consensu Auditoris, & tunc copias de registro extrahere non debeant, & illa in tempus eis præfixum restituere sub poena ducatorum viginti quinque applicandorum Fabricæ Sancti Petri. De quota litis, fructibus, vel expensis, aut aliis emolumentis, ut hæcenus fieri dicitur, cum partibus non convenient. Pauperibus sine pecunia parrocinium præstent, & unum præceptorem idoneum per eorum Collegium cum competentem salario ad id singulis annis deputent inter se. Cum Notariis Auditorum, vel aliis de gratis registrarum præterquam in partium principalium utilitatem, & commodum, ita quod evidenter appareat per instrumentum publicum, non paciscantur, ad omnes actus legitimos inhabiles reddantur. Officia Notariatus in Rota, vel

vel alibi coram Commissariis Procuratores non emant, neque etiam in illis partem aliquam habeant sub poena amissionis ipsius officii, quam etiam incurrant, si qui ad præsens dictum officium, vel partem ejus tenent, nisi intra duos menses a publicatione præsentium vendant, vel alienent: idem inhibeat Advocatis, sententias contra eorum principales a Curia absentes, in quibus licet provocare, in rem judicatum transire non permittant, sed appellare, & Causam committere facere teneantur, & principalibus suis significare, & prorogationem fatalium semel petere. Postquam alicujus Cause parrocinium susceperunt, & onus procurationis receperunt, indefensas Causas non dimittant, sed Causas ipsas pro viribus defendant; secreta Causarum eis nota adversariis non revelent aliquo prætextu, vel causâ sub infamiae nota.

Notarii Rotæ.

§. 29. Notarii Rotæ Auditoribus suis sint obsequentes, & eis pareant, si intra relictis, & honesti termino non constiterint, & per Cappellanos nostros Rotæ Auditores moniti non se emendaverint, in eorumdem arbitrio sit, cognita inter se, ac bene discussa culpa, pro delicti qualitate, etiam usque ad privationem ipsos punire. Nemo deinceps ad Notariatum Rotæ officium admittatur, qui vere non sit tabellio, & exercitatus, ac fungi officio, & scribere per se sciat, unde si qui nunc sunt Notarii minus idonei, quorum neque voluntas, neque professio est in causis scribere, aut Tabellionatum exercere, vel quia majoris sint loci, seu dignitatis, vel quia fortasse literarum ignari, hac solum ratione officium adepti, ut arrendarent, nisi intra tres menses illud alienaverint, per Auditores alii ipsorum statuentur loco, non tamen eorum propinqui, vel familiares, usque ad se met ipsum spatium, quo elapsi nisi opportune provium fuerit, sit in arbitrio eorum ad quos pertinebit, alteri de officio ipso in perpetuum providere, neque enim per substitutos officium hoc de cetero exerceri volumus, neque arrendari sub poena privationis, excepto infirmitatis, vel necessariae absentiae casu, veluti ob Rotæ negotium, vel alias legitimas causas ab Auditoribus approbandas abiverint, vel etiam licentiam a nobis sint consecuti, quibus casibus de substitutis idoneis per Auditores ipsos examinandis, atque approbandis provideatur; Ideo quicumque Notariatum officium ad præsens per substitutum exercet, nisi intra Trimestre per se exercere inceperit, emolumentis omnibus supradictis Fabricæ applicandis privetur, & Auditor, coram quo scribit, alium ejus loco idoneum deputare valeat, non tamen attinentem suum, vel familiarem, ut supra, qui pro illo scribat, donec, vel per se exercent, vel alteri alienet, & hoc usque ad sex menses, quibus præteritis officium ipsum Notario alteri vendere valeat, qui doctrina & practica sit sufficienter præditus, Possint ta-

men antiqui Notarii, qui modo in Urbe sunt, & aptos & approbatos domi substitutos habent, terminos, & manuale Rotæ per illos scribi, & gubernari facere, cum ipsi assidue ministris suis assistentes, etiam hoc per se ipsos facere videri valeant. Causas in Rota coram suo proprio Auditore procurare, vel sollicitare Notarii ipsi non possint, sub poena suspensionis officii per unum mensem, & duodecim ducatorum eidem Fabricæ applicandorum, quoties contraverint. Nemo simul duos Notariatus, vel etiam partem in altero habere valeat, & si qui in præsentia tales reperiuntur, nisi intra tres menses alteri alienaverint, Auditor coram quo scribitur, alium ejus loco deputet ordine, quo scriptum est supra; In consecutione registrarum & Copiarum, item in remisoriis, compulsoriis, executorialibus, notis sententiarum diffinitarum, testium examine, & hujusmodi Rotæ Constitutiones accurate observent sub poenis in eisdem contentis, quas innovamus, pro notis vero Interlocutoriarum nihil accipiant, quod idem de moderatis solutionibus in copiis, & publicatione testium servetur. Testium vero examen per se ipsos expediant mercedibus contenti antiquitus dari solitis, videlicet quatuor Carlenis pro quolibet teste ubi multi articuli non erunt, nam interrogatoriorum, quidem numerum reserari volumus, videlicet, ut neque ultra viginti fiant interrogatoria, nec ipsorum aliquid lineas tres excedat, ubi autem multi articuli forte fuerint, quinque Carlenis & ad summum uno ducato pro egregia persona examinanda, contenti sint. Bibalia pro registro ad Auditoris domum, vel in Rotam, vel quocumque necesse fuerit portando nulla exigant, nec præter unum Carlenum, vel duos etiam tempore expeditionis causarum capere possint, licet pluries registrum huc illuc ferendum fuerit, pro relationibus socio faciendis derogatis per eos capiant nihil. Registra bona, & legibilia accurate faciant tantum literarum munerum contentia, quantum antiqua ante felicis recordationis Sixti Papæ IV. Prædecessoris nostri tempora consueverunt, videlicet, quatuordecim sillabas, vel duodecim ad minus pro qualibet linea, & viginti sex lineas pro quolibet latere in carta bona non infecta, nec bibula, nec qualis perverfus usus huc usque inolevit, lineam de uno verbo, vel sillaba facere non audeant; Auditores, qui registri folia aliter scripta invenerint, ea lacerare expensis Notarii refacienda obligentur. Quod si moderationi huic Notarii non acquieverint, Constitutiones ipsas suas exacte observent, & lineam similiter quatuordecim dictionum sive verborum, & viginti sex lineis pro quolibet latere faciant, & nunc pro carta qualibet unum Turonen, cum dimidio eis capere liceat; quam vero ex his dispositionibus eligere malint, ipsorum arbitrio relinquimus. Rubricationes per se fideliter faciant, ita quod textui contraire non inveniantur, nec ultra, quam per Constitu-

tiones licet, accipiant; Non rubricentur autem processus de partibus rubricati, nisi quantum illis deesse fuerit visum, nec registra de illius ullatenus fiant, sed post registra de Curia ut moris est, legentur, & si interpretationem fieri necesse fuerit ob idioma a latino diversum, in quo processus forte rescriptus erit, non fiat in registri forma; sed processus de partibus, ita ut una carta registri illius importet dimidiam ad minus processus de partibus, nisi partium consensu hoc fieri convenit. Venerabilibus fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, nec non Romanæ Curie Officialibus, item pauperibus, & quibuscumque omnino gratis, vel extraordinarie habere debentibus nihil prorsus extorqueant, ultra solitum & equum, sub pena viginti quinque ducatorum d. Fabricæ applicandorum quoties contrafecerint, ita tamen quod non teneantur extraordinarie dare Cardinali in persona sua pro familiaribus, & ad eorum commodum litiganti, de quo quidem stetur juramento Cardinalis, nec similiter dare gratis obligentur familiaribus Vicecancellarii, nisi usque ad numerum quinquaginta descriptorum. In registris autem superflua non ponantur, veluti Pontificum Cardinaliumve obitus, aut creationes, Legatorum, Oratorumve ingressus, Consistoria publica, & huiusmodi, nisi servandum terminum impediverint, & tunc etiam in forma brevissima, juxta tenorem Constitutionum. Idem de subrogatione jurisdictionalium commissionum intelligi volumus, ut non ponantur ultra quam semel, neque iterentur. Idem de iteratione terminorum, ut postquam vide licet semel pro qualibet parte extensa fuerit, deinde ad computum partis non ultra ponatur. Omittatur etiam registratio preinsertarum commissionum, de quo tantum arbitrio Auditoris stetur, registranda, vel non præinserta videatur. Majusculæ quoque literæ juxta antiquam formam fiant, nec monitoria procuratoribus de solutione registri facta apponantur in registro, nisi ad effectum docendi de censuris. Mercedis vero nomine pro registro in ordinariis ultra octo ducatos ad rationem decem Carlenorum pro ducato, pro quolibet foliorum Centenario capere nequeant. In extraordinariis vero, quorum multitudo est major, ut rectius servire possint, liceat eis sumere viginti quinque carlenos pro Centenario, si registra juxta antescritum modum confecta fuerint & non aliter, copiarum quoque instar registri præsentium temporum minori sillabarum, aut linearum numero præbeantur, quia illæ vero sunt copiarum, commissiones, vel causas Auditoribus suis committi non sollicitent, Præfecti signaturis commissionum justitiæ assistentes vel regenti, Notarii officium suum infra bimestre spatium alienent, aliter ab ejus emolumentis de cetero suspendantur, dictæ Fabricæ quotcumque fuerint applicandis, nec item tibi mutuo fraudes nectant commissiones intervendo, ut nonnulli faciunt, sed tam ordinariam, quam extra-

ordinariam turnus fervetur inter eos. De parte lucris registorum, vel testium, vel copiarum antequam causæ sint suis Auditoribus commissa cum Sollicitatoribus, Advocatis, vel Procuratoribus non paciscantur, nec de gratia, quam de registro facere intendunt, veluti de dando quindecim, vel viginti folia pro ducato ita ut personæ cum quibus agunt de lucro, participant sub pœna privationis, sed totum quidquid post causam commissam convenietur, in partis beneficii penitus cedat, & de hoc per Notarii publici instrumentum constet. Pauperes omnes, qui juxta Constitutionum formam admitti debent ad juramentum paupertatis, etiam per Procuratorem admittant, & si ille, pro quo juratur, præsens non erit, ultra Notarii, vel Procuratoris assertionem per duos testes de paupertate doceri conveniet, ita tamen, ut quicumque fuerit admittendus, non sine juramento, & obligatione pignoris fortunæ, ut moris est admittatur, & hoc nisi evidens sit, atque notorium, qui paupertatem jurare volens sit opulentus, quo casu illum admittere non teneantur, quæ omnia, & singula inviolabiliter observari mandamus sub pœna viginti quinque ducatorum supradictæ Fabricæ inferendorum, ultra pœnas expressas, necnon suspensionis ad sex menses pro prima vice, & si secundo erraverint, eo ipso in pœnam privationis officii, & alias in Bulla dicti Julii Prædecessoris contentas incidant; Quo circa duos etiam Correctores quotannis ab Auditoribus prædictis ex ipsorum Collegio eligi volumus, ad quos ultra defensoris Notariorum querelæ omnes pauperum, & oppressorum deferantur, & his omnibus opportunis remediis provideant, tum ne opprimantur partes, tum ut opprimere auri puniantur, & supradicta exacte serventur, ut autem vicissim ipsorum quoque injustis oneribus succurratur, ad solutionem pro domo Auditoris, invitos compelli volumus, nec etiam ad solutionem viginti ducatorum Auditori pro admissione faciendâ, nec ad alia qualibet ante felicitis recordationis Sixti Quarti Prædecessoris nostri tempora insueta, & si per obitum Auditoris provisio novi ultra Trimestre differri contingat, volumus per regentem eis de commissionibus distribuendis partem aliquam fieri per alios Auditores, audiendis saltem pro tertia parte, donec de novo Auditore subrogando provideatur, ut eorum indemnitati subveniatur, ducatum auri capere non teneantur, nisi ad instar Cancellariæ, videlicet duodecim Carlenos pro quolibet, & non ultra.

Subdiaconi.

§.30. Ex Subdiaconis nostris unum in Camera Apostolica federe, & divisionibus interesse, cum Bullæ Concistoriales expediuntur, & divisiones fiunt, permittimus, si hoc ipsum in usu aliquando fuisse docuerint, & cum hæcenus præfati Subdiaconi quinque, pro centenariis, pro pallio unius

Ec-

Ecclesiæ recipere consueverunt, & aliquid dari pro Pallio Canones prohibebant, variæque querelæ ad nos propterea perlatae fuerint, ad tollendum huiusmodi querelas eisdem Subdiaconis, ne de cetero aliquid pro pallio petere, aut exigere præsumant sub penis in Bulla reformationis Julii contentis omnino prohibemus, & ne propterea eorum officium, quod pro majori parte in huiusmodi emolumentis fundatum erat nimium sedatur, ipsique Subdiaconi eorum statum decentius tenere, & Nobis, & Successoribus nostris commodius servire valeant, loco dictorum, quinque ducatorum, qui pro pallio huiusmodi eis dari consueverant, infra scripta emolumenta eis per eos perpetuis futuris temporibus libere exigenda assignamus, videlicet cum fructus Ecclesiæ, cujus ratione pallium dari debet in libris Camerae usque ad quatuor millia ducatorum taxati fuerint, tres, abinde supra usque ad quamcumque summam, duos pro quolibet centenariis capere possint, ita tamen quod ratione unius Ecclesiæ ultra ducentos ducatos similes exigere non valeant; Mandantes Venerabili Fratri Raphaeli Episcopo Ostien. Camerario nostro, & dilectis filiis Theaurario, & Clericis Camerae, ut Bullas, quæ in futurum super Ecclesiis huiusmodi expedientur, partibus non restituant, nec restitui faciant, nisi prius de summa, trium, vel duorum ducatorum pro quolibet centenariis eisdem Subdiaconis integre satisfactum, aut alias cum eis concordatum fuerit, & cedulam de receptis desuper ab eis habuerint. Volumus tamen quod dicti Subdiaconi ante quam eis de pecuniis huiusmodi satisfiat pallium ipsum, eis a quibus ratione materię, & confessionis dicti pallii de summa, trium, vel duorum ducatorum huiusmodi satisfieri debet, libere, & simpliciter sine aliqua pecuniarum exactione tradere, & consignare teneantur, vel pactione.

Cantores.

§.31. Cappella nostræ Cantores; qua convenit modestia, & morum disciplina, vivant, & honesti Sacerdotis mores observent sub excommunicationis, & privationis emolumentorum pœna, si contrafecerint, possint autem pro suis obsequiis, & in laborum remunerationem a fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus celebraturis ducatos quatuor, pro qualibet Missa loco collationis recipere. Ab Assistentibus, & Prælatibus inferioribus celebraturis ducatos duos, nec possint aut illi dare, aut isti recipere ultra sub excommunicationis pœna, & amissione salarii unius mensis pro quolibet vice, quæ applicetur dictæ Fabricæ; De emolumentis in celebratione exequiarum Cardinalium capiendis, id quod in Capitulo de exequiis Cardinalium statutum est, servetur.

Servientes Armorum.

§.32. Servientes Armorum ab Orato-

ribus Regum, Principum, vel communitatum ad Curiam venientibus aliquid non petant, vel importune extorqueant sub excommunicationis pœna, sed liceat ipsis a sponte dantibus capere aliquid honestum munus, prout antiquitus fieri consueverat, in quorum beneficium Clericis Camerae Apostolicae inhiemus, ne Bullas Concistorialium expeditionum ante dimittant, quam eis de rata sua juxta mandata Apostolica satisfactum sit, in divisionibusque faciendis eos interesse permittant, vel eorum aliquem, eisdemque rationem fidelem reddant, & assignent, ne eorum debita portione fraudentur, de gratiisque factis in eorum præjudicium non admittendis felicitis recordationis Sixti IV., & Alexandri VI., & aliorum Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum mandata exacte servent, & servari faciant, & cum literæ præfati Sixti Prædecessoris nostri, per quas mandatur retinere Bullas sub Clavibus, non serventur ad præsens, ut eorum indemnitati consulatur; volumus, quod ubi portio eis debita, est certa, liceat tunc eis per aliquem per eos deputandum, etiam antequam Bullæ mittantur ad Cameram, portionem eis debitam petere, & exigere. Si vero dubium aliquod exoriretur, tunc stetur iudicio Camerae, cujus declarationi eo casu stari volumus.

Magistri, Clerici, & Scriptores Registri Supplicationum.

§.33. Registri supplicationum, tam Magistri, quam Clerici, & Scriptores reformationum felicitis recordationis Innocentii VIII. cum additionibus, & modificationibus Alexandri VI. Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum super ipsorum officio editam, ac quæcumque mandata, præcepta, Constitutiones, & Ordinationes dilecti filii Magistri Silvii Passarini Clerici Cortonen. Notarii, & Datarii nostri, & aliorum pro tempore existentium Datariorum, & Successorum nostrorum, quibus pro fraudibus, dols, rapinis, & oppressionibus occurratur, ac oppressis, & querelantibus succurratur, eosdem Magistros, Clericos, & Scriptores de dolo, fraudibus, rapina, negligentia, & inobedientia susceptos, & culpabiles, & male scribentes, & infames excommunicationis latae sententiæ, ac pecuniariis, & aliis suo arbitrio imponendis, & intelligendis penis secundum personarum, criminum, offensivum, & delictorum qualitates multare, ac ipsos ad tempus, de quo sibi videbitur, a suorum officiorum exercitio, ac emolumentorum perceptione suspendere, & ut infra eis præfigendum terminum eorum officium vendant, compellere, ac officii ipsi realiter, & cum effectu, ut aliis cedat in exemplum, privare, & deponere, ac eorum loco alios probos, habiles, fideles, & bonæ famæ viros substituere, & surrogare semel, vel pluries liceat, accurate observent sub prædictis, & aliis in Bullis Innocentii, Alexandri, & Julii Prædecessorum

Ccc a præ-

prædictorum contentis, sententiis censuris, & penis, a quibus abfolvi non possint, nisi a nobis, & Successoribus nostris præfatis, & ad supplicationem Datarum pro tempore existentis, aut in mortis articulo constituti. Quoniam vero octo Scriptorum numerum in hujusmodi registro supplicationum ad registrandum supplicationes intra triiduum, ut obligantur, non sufficere fide dignorum testimonio percepimus, unde partes non solum longa torquentur mora, sed damnum quoque, ut plurimum, non leve incurrunt, nam cum unum Carlenum de Cancellaria solvere obligentur, qui valent vigintiquinque quatenos novos alios quinque quatenos similes Clerico, & totidem Scriptori registranti ex consuetudine jam tradunt, præter alias graviores extorsiones, quæ celerem expeditionem desiderantibus fieri astringunt; Nos ad sollicitantium litterarum Apostolicarum expeditionem, atque abusus tollere satagentes, quatuor Scriptores novos pristinis adjungimus, & ipsorum numerum usque ad duodecim augemus, quibus æqualiter supplicationes distribuuntur intra triiduum registranda, ut Constitutiones jubent, & pro qualibet supplicatione de cetero nihil ultra julium unum solvant, de quo antiquis ipsis Scriptoribus, & Clericis quaterni vigintiquinque remaneant, & quinque reliqui quatuor istis Scriptoribus novis inter eos æqualiter dividendi applicentur, qui quidem quatuor Scriptores adacti omnibus officii privilegiis non aliter quam Scriptores veteres gaudeant, ut olim ob non dissimilem necessitatem in registro quoque Bullarum ordinatum scimus, in quo novi quatuor pari modo Scriptores aliis veteribus octo adjuncti fuerunt, ut negotia occurrentia citius expediri possent, non obstantibus circa hoc ullis privilegiis, aut indultis Apostolicis in officii ipsius erectione concessis, præsertim ubi de certo numero Scriptorum exprimitur aliisve quibuscumque in contrarium facientibus, quibus ac si præsentibus de verbo ad verbum inserta essent, expresse derogamus. Volumus autem, ut dicti octo antiqui Scriptores in recompensam præmissorum, & eorum successores sint, & vere esse intelligantur familiares nostri, veri, & continui commensales, & in tinello nostro comedere valeant juxta ordinem eis datum, omnibusque gratis, & prærogativis verorum nostrorum familiarium, & continuo- rum commensalium gaudeant perpetuis futuris temporibus, & potiantur. Magistri autem supplicationum totam supplicationem, vel pro majori parte substantia præsertim auscultent sub pena in institutione, & reformationibus contenta. Clerici supplicationum inveniendarum gratia nihil capiant sub pena excommunicationis pro prima vice, pro secunda privationis officii, omni excusatione cessante, pro sumptis, & copiis dandis solito, & antiquo stipendio sint contenti, & sub eisdem poenis nihil capiant ultra, & ut præmissa per eos diligenter observentur, præfatus Datarum qualibet hebdomada bis, vel semel ad

mios registrum visitet, ac diligenter inquirat, an officium ex ordine regatur, & constituta observentur, transgressoresque, & delinquentes sine mora puniat, severe eorum frivolis excusationibus rejectis.

Secretarii.

§. 34. Secretarii pro brevibus super quibuscumque materiis expediendis, quorum taxa in literis quinterni eorum non est notata, & quorum emolumenta Innocentius ipse in institutione officii Secretariatus per eum erecti eis concessit, & assignavit, deinceps ultra taxam recipere nequeant, quæ sequitur, & est talis videlicet; Breve super absolutione ab Apostafia cum licentia transeundi ad alium ordinem, seu remanendi in ordine, ad quem se transfulerat, & deservendi alicui beneficio Ecclesiastico; ad duos Super absolutione vero ab homicidio, ad unum, Super absolutione autem a censuris, pro una persona, ad unum, pro pluribus vero personis quotquot numero fuerint, ad duos; pro capitulo autem, seu communitate, ad tres ducatos, & non ultra taxetur. Super arrendandi licentia, etiam anticipata solutione infra triennium, ad unum, si vero ad majus tempus, ad duos ducatos, & non ultra. Super Altare portabile, ad unum, & super Confessionale, ad unum, & super confirmatione capitulorum concessorum communitati, seu universitati, ad unum, & pro confirmatione testamenti, ad unum, & super simplici cause commissione, etiam cum illius advocacione, & nova commissione, & illius extensione, simul ad unum, super dispensatione vero in vigesimo, vel vigesimotertio ad unum; super dispensatione autem de promovendo extra tempora ad unum, & si ista tria in eodem brevi cumulentur, illud ad duos tantum. Et si super dispensatione super defectu oculi ad sacros Ordines, ad unum; super dispensatione vero de non promovendo ad biennium, ad unum, super prorogatione vero una, vel pluribus quot fuerint, ad duos ducatos, & non ultra taxetur. Breve vero super exemptione ab ordinario pro una persona, ad unum, pro capitulo autem, vel universitate, ad tres ducatos, & non ultra taxetur. Et Breve super habitus per fratres Sancti Jacobi, vel alterius Militie gestari soliti exhibitione, ad unum; super Indulgentia vero plenaria pro uno die, ad duos, pro non plenaria, ad unum, super laiciniis, etiam ad unum, super licentia vero eundi ad sepulcrum Dominicum, etiam pro Episcopo, ad unum; super licentia autem recipiendi gradum Doctoratus pro regulari, ad duos, pro seculari vero, ad unum; super licentia autem studendi in jure civili ad unum; super licentia intrandi Monasteria, pro Mulieribus, ad unum, super licentia autem testandi etiam pro fratre alicujus Militie, ad unum, super licentia transeundi de ordine ad ordinem, ad unum, super mutatione vero voluntatis Testatoris infra centum, ad unum, ultra vero, ad duos ducatos dumtaxat taxetur. Breve autem super Moratoria etiam pro duobus, ad unum, super

super privilegiis vero, & indultis etiam Congregationibus, & Universitatibus concessis nunquam taxetur ultra quatuor ducatos, super represaliis autem etiam pro pluribus Civibus non ultra duos, super salvoconductu, unum, super tracta trecentarum salmarum grani non ultra duos ducatos Breve taxetur, & si plures diverse materiae in eodem Breve cumulentur, prima gratia integre, alia vero gratia in eodem Breve comprehense pro dimidia taxentur, & quia nimis laboriosum esset omnes, & singulas gratias, quæ per Breve concedi consueverunt enumerare, volumus, statuimus, & ordinamus, quod taxa unius Brevis cujuscumque gratia tam perpetua quam temporalis ultra supranumeratas non excedat tres Ducatos pro registratura unius Bullæ, si trigintaquinque linearum numerum non excedat, quatuor dumtaxat; si excesserit, sex; pro mandatis vero, quæ sub duabus Bullis in Francia expediuntur, quinque Carlenos Cancellariae, nec etiam ultra a sponte solventibus recipere valeant, si contrafecerint duodecim ducatorum poenam supradictæ Fabricæ applicandam qualibet vice persolvant, pro sumptu cujuslibet Bullæ cum illius scriptura nihil ultra unum ducatum, & unum Carlenum, simile etiam a præbente ultro recipere non possint, sub præmissa poena: Et propter supradictam taxam Brevis moderationem eisdem Secretariis, ut quintam taxam Bullarum, quæ per Cameram expediuntur, eis in Officii institutione concessam per se capere sine Barbatorum ministerio, & antequam Bullæ ad Plumbum mittantur, ita tamen ne novum aliquod onus parti imponant, nec aliqua insolita angaria inducantur, propterea quodque taxas alias in compensatione officiorum eis ablatorum, & Populo Romano concessorum per nos eis concessas percipere, & illis libere frui valeant, indulgemus, ac volumus quod Cardinales reformatores præfati taxas officiorum Terrarum Ecclesiæ, & Arcium, quæ per malam informationem ultra debitum in quinterno eorumdem Secretariorum annotata reperiantur revide- re, & infra sex menses proxime futuros ad debitum modum, & honestatem redigere, & reductionem aliis taxis minus debito gravatis addere possint, & valeant, ita tamen, quod summa taxarum in dicto eorum quinterno annotata non diminuat.

Cursum Officium.

§. 35. Cursum officium antiquum, utile & Romanæ Curie admodum necessarium existit, ut cognosci potest de facili a considerantibus dicti officii exercitium, utilitates, & labores ideo ad eorum institutiones, & laudabilia instituta reducendi sunt, & antiquam observantiam statutorum officii, & consuetudinem usque ad ipsius Sixti IV. tempora tam circa citationes, & executiones faciendas, quam intimationes, ac publicationes litterarum Apostolicarum, pensionum, & sententiarum, seu executoria-

lium Rotæ, & aliorum Tribunalium videlicet, ut fideliter, & recte fiant, & contra personas comprehensas & pro debito, & convenienti pretio, & mercede eis antiquitus statutis, & præfari solitis, & consuetis absque extorsione, & angariis indebitis, & insolitis. Et quia ab aliquibus annis citra aliq̄ que- relæ contra dictos Cursores venerunt ad aures Superiorum, ideo sub poenarum in Bulla reformationis fel. recordationis Julii PP. II. Prædecessoris nostri in cursu contentarum monemus, & ipsis expresse mandamus, ut in futurum ab infra scriptis abstinere, & eorum officium fideliter, & cum ea, quæ decet integritate, & diligentia exercere, & cum peritia & discretione. In primis non admittantur ad dicta officia persona suspecta de falsitate vel ignorantia penitus, & qui nesciant scribere, vel legere latine; & qui ad præfens inhabiles reperiuntur facta experientia per reformatores cogantur infra quatuor menses officium vendere, vel resignare personis habilibus, & idoneis, similiter non dentur personis infirmis, ambulare propriis pedibus non valentibus, vel senibus excedentibus sexaginta annos, cum illud officium propter sui exercitium requirant homines sanos, & robustos, & ætatis recentis, & qui ad præfens ut supra inhabiles reperiuntur, de illo dissonere in personis habilibus sine eorum jactura inducantur, & moneantur, quod si facere recusant, per Datarium nostrum vendantur aliis, prætio eis restituto, & sine eorum damno. Officium eorum circa assistentiam continuam, & moram in Palatio Apostolico, & Camera, signatura Justitiæ, & gratiæ, ac Regentiis, irreprehensibiliter exercent, Consistoria publica, & privata, & alias solemnitates, & divina officia intimari solita fideliter, & in tempore debito intiment dominis Cardinalibus, & aliis quibus tenentur, similiter facere teneantur de ingressu Oratorum in Romana Curia, & exequiis celebrandis absque præmiis, & mercedis alicujus expectatione, nisi solita antiquitus, & consuetas Citationes, & intimationes personales, vel ad domum, vel in Valvis, & locis publicis, circa quod plurimum consistit dicti officii pondus, & importantia, fideliter, & mature faciant, & factas referant etiam contra proprias personas non suppositas, vel falsas, aut non cognitatas per eos, prout aliquando, & sæpius factum est cum querela Curialium sub poena perditionis officii, & quando persona citanda eis nota non sunt, non assertioni partis, ut frequenter fit, sed duorum testimonio de citandorum qualitate veram notitiam habentium stare debeant, alias executionem citati facere vel factam referre non debeant sub simili poena, & habeantur pro falsariis contrarium facientes; Mercedis solutionis pro illis faciendis, & Commissionibus præsentandis contenti sint juxta antiquum stilum, & consuetudinem usque ad Sixti tempora, & per dicti Sixti tempora servari solitum, nec novas angarias in posterum faciant, sub poena in lite-

literis reformationis contenta. Pro presentatione Commissionis Cardinali, vel Contistoriali, quinque Carlenorum, pro aliis indifferenter decem, & septem Bononenorum salario sint contenti, & ultra non exigant, pro citatione regulariter duos Bononenses non excedant, exceptis personis qualificatis, in quibus antiqua consuetudo servetur. Pro executione vel intimatione in curia, vel extra literarum executorialium, vel pensionis consueta mercede sint contenti. Commissiones redemptas partibus non dent, vel ostendant, nec ad illarum instantiam presentare differant sub poena perditionis officii. Commissiones non celet vel lacerent, sed infra spatium quatuor horarum postquam redempte fuerint presentare Cardinalibus, vel Auditoribus, vel aliis Praelatis, aut Officialibus, quibus diriguntur, obligati sint, & teneantur; ad partis adversae instantiam, vel alterius, quam eius, qui impetravit dictas commissiones, si eis constiterit etiam si per illos redemptae fuerint altera parte impetrante illa invita, vel eis, qui dictas commissiones portexerint presentare non debeant, relationes de citationibus personaliter executis nisi persona cognita, & apprehensa personaliter, vel contumaciter se subtrahente, ne citari possit, facere non debeant sub poena in Bulla reformationis contenta, & falsis cursoribus imposta. Officia pro alio, vel aliis in arrendam capere, vel exercere non debeant, aut possint, vel exercere permittant; Pro citationibus, aut intimationibus quarumcumque literarum extra curiam, & in partibus faciendis statuta, & debita eis mercede antiquitus sint contenti, & ultra exigere non audeant. Diem presentationis in Commissionibus appellationum, vel principalibus in causis manu propria antequam presentent, vere, & fideliter ponere teneantur, ad tollendum fraudes, quae quotidie in his committuntur, & Notariorum, & partium citationes; in exequiis Pontificum Cardinalium, vel aliorum alias faculas, vel ceram non capiant, quam pro presentibus, & servientibus, & interessentibus actu tantum, prout per nos statutum, & ordinatum est, quod in omnibus aliis Officialibus servari volumus, quacumque contraria corruptela non obstante.

De officio Gubernatoris, Auditoris Camerae, & Vicarii Papae.

§. 36. Quoad Gubernatorem, & eius Notarios, & Vicarium Papae, & Notarios suos, & Auditores Camerae pro brevi reformatione utili nil videretur innovandum, nisi quod remittantur, & remaneant in reformationis observatione factae & distinctionis officiorum, & jurisdictionis inter se per praefatum Julium Praedecessorem nuper factae post longam discussionem, cum additionibus per nos factis, quas ex nunc innovamus, quibus servatis jurisdictiones recte procedant, & cum debita distinctione, & sine scandalo, ita tamen

quod circa punitionem malefactorum per Romanos commissorum pro tempore Gubernator semper intendat, & repertos culpabiles puniat, vel puniri procuret, ut quieti dictae Urbis quam desideramus, consulatur, & facinorosi retrahantur a malis formidine poenae.

Notarii Gubernatoris.

§. 37. Notarii Gubernatoris servant illud, quod in dicta Bulla fuit statutum, & ordinatum circa exercitium officii eorum, & solutiones, & illorum qualitates, quarum causarum, in quibus se intromittere possunt, & a quibus se abstineant; transgressores poenis in Bulla reformationis contentis puniantur.

Reformatio Notariorum Auditoris Camerae Apostolicae.

§. 38. Quod in registro quolibet folium contineat saltem vigintitres lineas pro quolibet latere, & quilibet linea decem sillabas, & non possint Notarii pro mercede capere ultra ducatos quinque pro Centenario foliorum ad rationem decem Carlenorum pro quolibet ducato juxta tenorem Bullae felicis recordationis Pauli Papae II. Praedecessoris nostri. Item quod Notarii recipientes obligationes personarum eis tamen ignotarum teneantur recipere duos testes, qui medio juramento dicant illum esse talem, qualem se asserit, & in eorum manuali notare nomina talium testium, & recognitionem, nisi Auditor, vel Locumtenens pro tempore ex aliqua rationabili causa aliter eis pro aliqua obligatione specialiter ordinaverit, quo casu ipsam ordinationem in manuali notare teneatur Notarius, alias possit dicti Notarius puniri ut falsarius. Item quod nemo ex Notariis possit, nec debeat capere pro examine testium in causis commissariis, & appellationis ac ordinariis summam quinquaginta ducatorum excedentibus, ultra Carlenos quatuor pro quolibet teste dummodo examinentur in domo Notarii & non sint ultra viginti quinque articuli, & triginta interrogatoria; Si vero examinentur in domo testium, seu sint personae egregiae, aut impeditae, capi possint Carleni decem; Si sint ultra viginti quinque articuli, & triginta interrogatoria capi possint aliquid ultra Carlenos quinque juxta honestatem, & discretionem Auditoris examinantis; In causis vero summaris, ut puta a quinquaginta ducatis infra, & in quibus non erunt ultra viginti quinque articuli, & vigintiduo interrogatoria non capiantur nisi Carleni duo pro uno teste, & similiter pro testibus qui examinantur pro monitoriis parvis, & pro monitoriis decernendis, & pro instructione Curiae. Si vero excedunt dictam summam articulorum, & interrogatoriorum capiantur Carleni quinque, in domibus testium pro egregiis duplicatur salarium, salvis tamen moderatione Auditoris, & miserabilibus personis, a quibus non recipiant, nisi illud, quod eis datur ab ipsis pauperibus, & quod consuetum est anti-

antiquitus; Juramenta paupertatis pro litigantibus admittere teneantur, prout in Notariis Rotae factum est absque replicatione, vel contradictione. Item cum in obligationibus in forma Camerae solum coram Auditore Camerae procedatur juxta antiquum stilum Curiae, & Bullam per nos nuper editam, idem Auditor, & ejus officium teneatur in talibus obligationibus a quindecim ducatis de Carlenis infra dare mandatum executivum loco literarum pentibus partibus, pro quo mandato non exigatur ultra Carlenos quinque pro tali ipsius mandati expeditione. Item volumus, quod dicti Notarii non exerceant officium pro substitutis regulariter, nisi in casu necessitatis, & quando Auditori videbitur ex causa honesta, & tunc non possint dicti Notarii habere plures, quam unum Notarium substitutum pro quolibet iporum, qui possit recipere acta, & instrumenta, & qui substitutus sit idoneus, & approbatus per dominum Auditorem, & Locumtenentem pro tempore existentem, & alios Notarios, & pro quo principalis de fidei, & recto exercitio sub poena perditionis officii teneatur solemniter promittere, & se obligare apud Auditorem, vel alias idonee cavere, qui substitutus teneatur solemniter se obligare, & jurare in manu Auditoris de officio suo fideliter exercendo, & de creatione sua in Notarium docere & ostendere ante omnia. Item quod nullus iporum Notariorum possit officium alteri arrendare, nec portionem aliquam in officio alterius iporum Notariorum habere, & habentes ad praesens infra duos menses de illis disponant. Item quod nullus iporum Notariorum possit aliquas commissiones sibi procurare, nec sollicitare apud regentem, vel Cardinalem sub poena Notariis Rotae pro simili excessu imposta. Item ad evitandas fraudes, quod nullus iporum Notariorum intromittat se in causis alterius Notarii, nisi forte capiat aliquem actum ad referendum Notario, cujus est talis causa, & tunc infra triduum talis actus Notario ipsius cause referri debeat, quod si contrarium continget, quacumque acta hujusmodi nulla existant, & irrita, & nihilominus Notarius, qui illa recipit arbitrio Auditoris puniatur, & parti ad refecutionem expensarum propterea teneatur. Item quod non detur per dictos Notarios, nec alios quarumcumque Curiarum ordinariorum Urbis mandatum aliquod de capiendo aliquem tamquam de fuga suspectum, nisi prius de credito saltem summarie, & de suspitione fugae saltem per unum testem arbitrio Judicis quantum sufficiat, constiterit, & per actorem fiat actuale depositum de expensis capture, ita quod illae solvi debeant executori, si captura reperiretur indebita, & malefacta aliqua ex causa, & non aliter. Item quod in causis, in quibus summarie proceditur in Curia Auditoris Camerae fiat extractus, non registra, pro quibus antiqua, & convenienti mercede contenti sint, & si contingat pro transpor-

tatione actorum coram alio Judice in prima, vel ulteriori instantia, quod sit necesse fieri registrum, in consecutione, & solutione Registri computetur jam solum pro scriptura, & pro extracto, ex quo Notarius idem pro registro cogebatur illud facere suis sumptibus in Registri consecutione. Item quod Auditor, & Notarii quoad literas per eos expediendas teneantur servare taxas tempore praefati Pauli Praedecessoris servari solitas, & in Constitutionibus officii eorum contentas, & pauperibus non valentibus solvere gratiam facere, ut ex antiqua dicti officii institutione cavetur, & consuetum est fieri; Item ratione massae in obligationibus in forma Camerae, vel Registri solvendis aliquas indebitas exactiones, vel insolita gravamina partibus facere non debeant sub infrascriptis poenis. Item de parte seu quota lucri cum Procuratoribus, vel Sollicitatoribus non pacifcantur, vel convenient in damnum partium. Item quod scribi faciant registra legibilia in carta bona, non bibula, nec ponantur superflua, nec Concistoria publica, vel creationes Cardinalium nisi in brevi forma, non nisi quando impeditur Audientia, vel cadit terminus, quae omnia supra dicta, & eorum quodlibet servare teneantur sub incurfu poenarum contentarum in Bulla reformationis Julii II. edita, & quae Notariis Rotae transgredientibus in eorum reformatione supra posita est.

Notarii Vicarii Papae.

§. 39. Notarii Vicarii Papae, quoad registra servant ordinem Notariorum coram commissariis ordinatum in Constitutione officii Archivi scriptorum, nec possint capere pro causis commissariis, nisi quatuor ducatos ad rationem decem Carlenorum pro quolibet ducato, pro centenario foliorum, quorum quaelibet linea decem sillabas ad minus, pro examine testium non capiant, nisi quatuor Carlenos, exceptis egregiis personis, pro quibus capiant unum ducatum de Carlenis decem, pro quolibet tantum. Non faciant monitoria generalia, vel specialia extra Curiam & Urbis districtum, cum non sit eorum officii, nec dent censuras super obligationibus in forma Camerae contra formam, & prohibitionem Bullae per nos nuper editae. Non capiant pro examine, vel literis ordinandorum in Curia Vicarii, nisi duos Carlenos pro qualibet persona, etiam si ordinarentur ad plures ordines simul in totum; Pauperibus gratis dent, ut teneantur, non scribant per substitutos nisi impediti, & tunc uno tantum idoneo, & approbato per Vicarium sint contenti; pro quo ipsi sub perditione officii teneantur, & obligari debeant. Officium eorum non arrendent; vel eorum emolumenta hactenus arrendata revocentur. Ad observantiam praemissorum teneantur sub incurfu poenarum contentarum in Bulla reformationis praefati Julii Praedecessoris.

Scri-